

Stațiunea de Cercetare - Dezvoltare Agricolă Suceava	Procedură de sistem Avertizorii în interes public	Editia: I
		Revizia: 0
	Cod: PS CM-01.10	Pag. 1/13
		Exemplar nr. 1

PROCEDURĂ DE SISTEM AVERTIZORI ÎN INTERES PUBLIC

Ediția I, Revizia 0, Data 2024-02-08

Stațiunea de Cercetare - Dezvoltare Agricolă Suceava	Procedură de sistem Avertizorii în interes public	Editia: I
		Revizia: 0
	Cod: PS CM-01.10	Pag. 2/13
		Exemplar nr. 1

1. Lista responsabililor cu elaborarea, verificarea și aprobarea ediției sau, după caz, a reviziei în cadrul ediției procedurii

Nr. Ctr.	Elemente privind responsabilii/ operațiunea	Numele și prenumele	Funcția	Data	Semnătura
0	1	2	3	4	5
1.	Elaborat	Comisia SCIM			
2.	Verificat	Dr. ing. Bodea Dumitru	Președintele comisiei de monitorizare		
3.	Avizat	Dr. ing Bodea Dumitru	Președintele comisiei demonitorizare		
4.	Aprobat	Dr. ing Enea Cătălin	Conducător entitate		

2. Situația edițiilor și a reviziilor în cadrul edițiilor procedurii

Nr. Ctr.	Ediția sau, după caz, revizia în cadrul ediției	Componentă revizuită	Modalitatea reviziei	Data la care se aplică prevederile sau revizia ediției
0	1	2	3	4
1.	Ediția I			2024-02-08

3. Lista cuprinzând persoanele la care se difuzează ediția sau, după caz, revizia din cadrul ediției procedurii

Nr. Ctr.	Scopul Difuzării	Exemplar nr.	Departament	Funcția	Numele și prenumele	Data primirii	Semnătura
0	1	2	3	4	5	6	7
1.	Aplicare		Toate compartimentele, conform organigramei în vigoare	Conducători compartimente	Abalo-sei Zec Flutur Mihai Dinu Liviu	18.08.2024 18.08.2024 18.08.2024	
2.	Informare		Conducere	Conducător entitate	Enea Ioan Catalin		
3.	Evidență		Comisia de monitorizare	Secretariatul tehnic al comisiei de monitorizare	Poroach Rodica Anca		
4.	Arhivare		Comisia de monitorizare	Arhivar	Poroach Rodica Anca		

4. Scopul procedurii

Prezenta procedura de sistem se aplică în cadrul entității de către persoana desemnată cu atribuții specifice în primirea, înregistrarea, examinarea, efectuarea de acțiuni subsecvente și soluționarea raportărilor avertizărilor în interes public.

5. Domeniul de aplicare

Prezenta procedura de sistem se aplică în cadrul entității în vederea asigurării protecției persoanelor care raportează încălcări ale legii, care s-au produs sau care sunt susceptibile să se producă, în cadrul entității, săvârșite de către personalul entității cu funcții de conducere sau de execuție.

Stațiunea de Cercetare - Dezvoltare Agricolă Suceava	Procedură de sistem Avertizorii în interes public	Editia: I
		Revizia: 0
		Pag. 3/13
	Cod: PS CM-01.10	Exemplar nr. 1

6. Documente de referință aplicabile activității procedurale

- Legea nr. 361 din 16 decembrie 2022 privind protecția avertizorilor în interes public;
- Legea nr. 67 din 28 martie 2023 pentru modificarea art. 6 alin. (2) din Legea nr. 361/2022 privind protecția avertizorilor în interes public;
- Legea nr. 78 din 8 mai 2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție;
- Legea nr. 682 din 19 decembrie 2002 privind protecția martorilor - republicată;
- Legea nr. 53 din 24 ianuarie 2003 privind Codul Muncii - republicată;
- Legea nr. 283 din 17 octombrie 2022 pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 - Codul muncii, precum și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ;
- Legea nr. 213 din 30 septembrie 2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 - Codul muncii;
- Legea nr. 176 din 1 septembrie 2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative;
- Legea nr. 142 din 18 iulie 2012 pentru aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau fondurilor publice naționale aferente acestora;
- Legea nr. 190 din 18 iulie 2018 privind măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor);
- Ordinul nr. 600 din 20 aprilie 2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice;
- Ordonanța de Urgență nr. 66 din 29 iunie 2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora;
- Hotărârea nr. 1269 din 17 decembrie 2021 privind aprobarea Strategiei naționale anticorupție 2021-2025 și a documentelor aferente acesteia.

7. Definiții și abrevieri ale termenilor utilizați

7.1 Definiții:

Nr. Ctr.	Termenul	Definiția și/sau, dacă este cazul, actul care definește termenul
1.	Entitate publică	Autoritate publică, instituție publică, companie/societate națională, regie autonomă, societate la care statul sau o unitate administrativ-teritorială este acționar majoritar, cu personalitate juridică, care utilizează/administrează fonduri publice și/sau patrimoniu public;
2.	Control intern managerial	Ansamblul formelor de control exercitate la nivelul entității publice, inclusiv auditul intern, stabilite de conducere în concordanță cu obiectivele acesteia și cu reglementările legale, în vederea asigurării administrării fondurilor în mod economic, eficient și eficace; acesta include, de asemenea, structurile organizatorice, metodele și procedurile. Sintagma "control intern managerial" subliniază responsabilitatea tuturor nivelurilor ierarhice pentru ținerea sub control a tuturor proceselor interne desfășurate pentru realizarea obiectivelor generale și a celor specifice;
3.	Departament	Direcție Generală, Direcție, Serviciu, Birou, Compartiment;
4.	Conducătorul departamentului (compartimentului)	Director general, director, șef serviciu, șef birou, șef compartiment;
5.	Procedură	Prezentare, în scris, a pașilor ce trebuie urmați, a metodelor de lucru stabilite și a regulilor de aplicare necesare îndeplinirii atribuțiilor și sarcinilor, având în vedere asumarea responsabilităților;
6.	Procedură de sistem (PS)	Procedură care descrie un proces sau o activitate ce se desfășoară la nivelul tuturor departamentelor din cadrul entității publice;
7.	Procedură operațională (PO)	Procedură care descrie un proces sau o activitate ce se desfășoară la nivelul unuia sau mai multor departamente din entitatea publică;
8.	Ediție procedură	Forma actuală a procedurii; ediția unei proceduri se modifică atunci când deja au fost realizate 3 revizii ale respectivei proceduri sau atunci când modificările din structura procedurii depășesc 50% din conținutul reviziei anterioare;

Stațiunea de Cercetare - Dezvoltare Agricolă Suceava	Procedură de sistem Avertizorii în interes public	Editia: I
		Revizia: 0
		Pag. 4/13
	Cod: PS CM-01.10	Exemplar nr. 1

Nr. Ctr.	Termenul	Definiția și/sau, dacă este cazul, actul care definește termenul
9.	Revizie procedură	Acțiunea de modificare, respectiv adăugare sau eliminare a unor informații, date, componente ale unei ediții a unei proceduri, modificări ce implică, de regulă, sub 50% din conținutul procedurii;
10.	Procedură documentată	Modul specific de realizare a unei activități sau a unui proces, editat pe suport hârtie sau în format electronic; procedurile documentate pot fi proceduri de sistem și proceduri operaționale.
11.	Încalcări ale legii	Fapte care constau într-o acțiune sau inacțiune care constituie nerespectări ale dispozițiilor legale, care privesc domenii cum ar fi: achizițiile publice; serviciile, produsele și piețele financiare, precum și prevenirea spălării banilor și a finanțării terorismului; siguranța și conformitatea produselor; siguranța transportului; protecția mediului; protecția radiologică și siguranța nucleară; siguranța alimentelor și a hranei pentru animale, sănătatea și bunăstarea animalelor; sănătatea publică; protecția consumatorilor; protecția vieții private și a datelor cu caracter personal și a securității rețelelor și sistemelor informatice, încălcări care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii Europene; încălcări referitoare la piața internă, inclusiv încălcări ale normelor Uniunii Europene în materie de concurență și de ajutoare de stat, precum și încălcări referitoare la piața internă în ceea ce privește actele care încalcă normele privind impozitarea societăților sau mecanismele al căror scop este obținerea unui avantaj fiscal ce contravine obiectului sau scopului dreptului aplicabil în materie de impozitare a societăților, ce reprezintă abateri disciplinare, contravenții sau infracțiuni, sau care contravin obiectului sau scopului legii;
12.	Informații referitoare la încălcări ale legii	Informații, inclusiv suspiciuni rezonabile, cu privire la încălcări efective sau potențiale ale legii, care s-au produs sau care sunt susceptibile să se producă în cadrul entității, în care lucrează sau a lucrat avertizorul în interes public sau cu care acesta este sau a fost în contact prin intermediul activității sale, precum și informațiile cu privire la încercări de a ascunde astfel de încălcări;
13.	Raportare	Comunicarea orală sau scrisă de informații, cu privire la orice faptă care reprezintă o încălcare a legii;
14.	Raportare externă	Comunicarea orală sau scrisă de informații referitoare la încălcări ale legii realizată prin canalele externe de raportare reprezentate de entitate;
15.	Divulgare publică	Punerea la dispoziție, în orice mod, în spațiul public a informațiilor referitoare la încălcări ale legii;
16.	Avertizor în interes public	Persoana fizică care efectuează o raportare sau divulgă public informații referitoare la încălcări ale legii, obținute în context profesional;
17.	Facilitator	Persoana fizică ce asistă avertizorul în interes public în procesul de raportare într-un context profesional și a cărei asistență trebuie să fie confidențială;
18.	Context profesional	Activități profesionale, actuale sau anterioare, de orice natură, remunerate sau nu, desfășurate în cadrul entității, în baza cărora persoanele pot obține informații referitoare la încălcări ale legii și pot suferi represalii în caz de raportare a acestora;
19.	Lucrător	Persoana fizică ce se află într-un raport de muncă în temeiul dispozițiilor de drept comun sau speciale în materie, și prestează muncă în schimbul unei remunerații;
20.	Persoană vizată prin raportare	Persoana fizică sau juridică menționată în raportare sau în divulgarea publică drept persoana căreia i se atribuie încălcarea legii sau cu care persoana respectivă este asociată;
21.	Represalii	Orice acțiune sau omisiune, directă sau indirectă, apărută într-un context profesional, care este determinată de raportarea internă sau externă ori de divulgarea publică și care provoacă sau poate provoca prejudicii avertizorului în interes public;
22.	Acțiuni subsecvente	Orice acțiune întreprinsă de către destinatarul unei raportări interne sau de către autoritatea competentă în vederea soluționării raportării și, acolo unde este cazul, a remedierii încălcării raportate;
23.	Informarea	Transmiterea către avertizorul în interes public a unor informații referitoare la acțiunile subsecvente și la motivele unor astfel de acțiuni;
24.	Autoritate competentă să primească raportări privind încălcări ale legii	reprezintă: a) entitatea care, potrivit dispozițiilor legale speciale, primește și soluționează raportări referitoare la încălcări ale legii, în domeniul lor de competență; b) Agenția Națională de Integritate; c) alte autorități și instituții publice cărora Agenția le transmite raportările spre competență soluționare;

Stațiunea de Cercetare - Dezvoltare Agricolă Suceava	Procedură de sistem Avertizorii în interes public	Editia: I
		Revizia: 0
	Cod: PS CM-01.10	Pag. 5/13
		Exemplar nr. 1

Nr. Ctr.	Termenul	Definiția și/sau, dacă este cazul, actul care definește termenul
25.	Persoana desemnată	Responsabilul cu atribuțiile în ceea ce privește primirea, înregistrarea, examinarea, efectuarea de acțiuni subsecvente și soluționarea raportărilor, care să acționeze cu imparțialitate și care să fie independent în exercitarea acestor atribuții, numit la nivelul entității. În funcție de numărul de angajați, atribuțiile pot fi exercitate de către o persoană, un compartiment sau pot fi externalizate către un terț.

7.2 Abrevieri

Nr. Ctr.	Abrevierea	Termenul abreviat
1.	EP	Entitate Publică
2.	PS	Procedură de sistem
3.	PO	Procedură operațională
4.	SCIM	Sistemul de control intern managerial
5.	ANI	Agencia Națională de Integritate

8. Descrierea procedurii

Principiile care guvernează protecția raportărilor privind încălcări ale legii sunt următoarele:

- principiul legalității, potrivit căruia entitatea are obligația de a respecta drepturile și libertățile fundamentale, prin asigurarea respectării depline, printre altele, a libertății de exprimare și de informare, a dreptului la protecția datelor cu caracter personal, a libertății de a desfășura o activitate comercială, a dreptului la un nivel ridicat de protecție a consumatorilor, a dreptului la un nivel ridicat de protecție a sănătății umane, a dreptului la un nivel ridicat de protecție a mediului, a dreptului la o cale de atac eficientă și a dreptului la apărare;
- principiul responsabilității, potrivit căruia avertizorul în interes public are obligația de a prezenta date sau informații cu privire la faptele raportate;
- principiul imparțialității, potrivit căruia examinarea și soluționarea raportărilor se fac fără subiectivism, indiferent de convingerile și interesele persoanelor responsabile de soluționarea acestora;
- principiul bunei administrări, potrivit căruia entitatea este datoră să își desfășoare activitatea în realizarea interesului general, cu un grad ridicat de profesionalism, în condiții de eficiență și eficacitate a folosirii resurselor;
- principiul echilibrului, potrivit căruia nicio persoană nu se poate prevala de prevederile legislației în vigoare pentru a diminua sancțiunea administrativă sau disciplinară pentru o faptă a sa mai gravă care nu are legătură cu raportarea;
- principiul bunei-credințe, potrivit căruia este ocrotită persoana care a avut motive întemeiate să creadă că informațiile referitoare la încălcările raportate erau adevărate la momentul raportării și că respectivele informații sunt susceptibile să se producă.

Modalități de raportare

Modalitățile de raportare sunt următoarele:

- raportarea internă;
- raportarea externă.

Avertizorul în interes public care efectuează o raportare privind încălcări ale legii poate alege, însă, între canalul intern de raportare și canalul extern de raportare.

La alegerea canalului de raportare avertizorul în interes public poate lua în considerare aspecte precum:

- existența riscului de represalii, în cazul raportării prin canalele interne;
- imposibilitatea remedierii încălcării în mod eficace prin intermediul canalelor interne de raportare.

În lipsa canalelor interne de raportare, în cazul entității cu mai puțin de 50 de lucrători, avertizorul în interes public care efectuează o raportare privind încălcări ale legii utilizează canalul extern.

Raportarea se face în scris, pe suport hârtie sau în format electronic, prin comunicare la liniile telefonice sau prin alte sisteme de mesagerie vocală, sau prin întâlnire față în față, la cererea avertizorului în interes public.

Stațiunea de Cercetare - Dezvoltare Agricolă Suceava	Procedură de sistem Avertizorii în interes public	Editia: I
		Revizia: 0
		Pag. 6/13
	Cod: PS CM-01.10	Exemplar nr. 1

Conținutul raportărilor

Raportarea cuprinde, cel puțin, următoarele: numele și prenumele, datele de contact ale avertizorului în interes public, contextul profesional în care au fost obținute informațiile, persoana vizată, dacă este cunoscută, descrierea faptei susceptibile să constituie încălcarea a legii în cadrul entității, precum și, după caz, probele în susținerea raportării, data și semnătura, după caz.

Prin excepție, raportarea care nu cuprinde numele, prenumele, datele de contact sau semnătura avertizorului în interes public se examinează și se soluționează în măsura în care conține indicii referitori la încălcări ale legislației în vigoare.

Evidența raportărilor

Raportările se înscriu într-un registru, care cuprinde data primirii raportării, numele și prenumele, datele de contact ale avertizorului în interes public, obiectul raportării și modalitatea de soluționare. Entitatea, prin persoana sau compartimentul desemnat are obligația de a păstra evidența raportărilor în registru.

Registru se ține în format electronic. Entitatea, prin persoana sau compartimentul desemnat, are obligația de a menține statistici cu privire la raportările care privesc încălcări ale legii.

Entitatea păstrează evidența tuturor raportărilor primite cu respectarea cerințelor privind confidențialitatea. Raportările se păstrează 5 ani. După expirarea perioadei de păstrare de 5 ani, acestea se distrug, indiferent de suportul pe care sunt păstrate.

În cazul în care pentru raportare se utilizează o linie telefonică sau un alt sistem de mesagerie vocală, persoana desemnată are obligația de a documenta raportarea în unul dintre următoarele moduri:

- prin efectuarea unei înregistrări a conversației într-o formă durabilă și accesibilă, sub rezerva consimțământului avertizorului în interes public;
- printr-o transcriere completă și exactă a conversației.

În cazul în care pentru raportare se utilizează o linie telefonică sau un alt sistem de mesagerie vocală în care conversațiile nu pot fi înregistrate, persoana desemnată are obligația de a întocmi un proces-verbal de transcriere completă și exactă a conversației. Persoanele desemnate oferă avertizorului în interes public posibilitatea de a verifica, de a rectifica și de a-și exprima acordul cu privire la procesul-verbal al conversației, prin semnarea acestuia.

În cazul în care avertizorul în interes public solicită ca raportarea să aibă loc în prezența persoanei desemnate, aceasta are obligația de a întocmi un proces-verbal de consemnare, într-o formă durabilă și accesibilă, sub rezerva consimțământului avertizorului în interes public. Persoana desemnată oferă avertizorului în interes public posibilitatea de a verifica, de a rectifica și de a-și exprima acordul cu privire la procesul-verbal al conversației, prin semnarea acestuia.

În cazul în care avertizorul în interes public nu își exprimă consimțământul pentru transcrierea sau înregistrarea conversației, acesta este îndrumat să raporteze în scris, pe suport hârtie, persoanei desemnate, sau în format electronic, la o adresă de poștă electronică dedicată.

Termenul de 5 ani prevăzut pentru raportări se aplică și în cazul transcrierii prevăzute mai sus și al proceselor-verbale.

Obligația de a păstra confidențialitatea

Persoana desemnată să soluționeze raportarea are obligația de a nu dezvălui identitatea avertizorului în interes public și nici informațiile care ar permite identificarea directă sau indirectă a acestuia, cu excepția situației în care are consimțământul expres al acestuia.

Prin excepție, identitatea avertizorului în interes public și orice altă informație pot fi divulgate numai în cazul în care acest lucru este o obligație impusă de legislația în vigoare, cu respectarea condițiilor și a limitelor prevăzute de aceasta. În astfel de cazuri, avertizorul în interes public este informat anterior, în scris, cu privire la divulgarea identității și a motivelor divulgării datelor confidențiale în cauză. Obligația nu există în cazul în care informarea ar periclita investigațiile sau procedurile judiciare.

Informațiile din cuprinsul raportărilor care constituie secrete comerciale nu pot fi utilizate sau divulgate în alte scopuri decât cele necesare soluționării raportării.

Obligația de a păstra confidențialitatea nu există în cazul în care avertizorul în interes public a dezvăluit în mod intenționat identitatea sa în contextul unei divulgări publice.

Obligația de a păstra confidențialitatea se menține și în cazul în care raportarea ajunge din eroare la o altă persoană din cadrul entității, alta decât persoana desemnată. În acest caz, raportarea este înaintată, de îndată, persoanei desemnate.

Stațiunea de Cercetare - Dezvoltare Agricolă Suceava 	Procedură de sistem Avertizorii în interes public	Editia: I
		Revizia: 0
	Cod: PS CM-01.10	Pag. 7/13
		Exemplar nr. 1

Raportarea prin canale externe de raportare

Entitatea are obligația de a redirecționa către ANI, de îndată, raportarea care este de competența acesteia. Redirecționarea se realizează cu păstrarea garanțiilor privind confidențialitatea și integritatea.

Entitatea are obligația înștiințării avertizorului în interes public cu privire la redirecționare, în termen de 3 zile lucrătoare de la aceasta.

În soluționarea raportării și efectuarea de acțiuni subsecvente, entitatea are următoarele obligații:

- primește, examinează și răspunde la raportări;
- efectuează acțiuni subsecvente referitoare la încălcări ale legii;
- asigură confidențialitatea raportării;
- asigură păstrarea raportărilor o perioadă de 5 ani de la momentul înregistrării pentru a permite efectuarea de verificări suplimentare;
- menține contactul cu avertizorul în interes public, în vederea solicitării de informații suplimentare și informării;
- informează avertizorul în interes public cu privire la modalitatea de soluționare a raportării.

Entitatea are obligația de a asigura instruirea persoanelor desemnate să soluționeze raportările.

Divulgarea publică

Avertizorul în interes public care divulgă public informații privind încălcarea legii beneficiază de protecție în cazul în care este îndeplinită una dintre următoarele condiții:

- a raportat mai întâi intern și extern sau direct extern, însă consideră că nu au fost dispuse măsuri corespunzătoare în termen rezonabil, care să nu depășească 3 luni sau, în cazuri justificate, 6 luni de la primirea raportării;
- are motive întemeiate să considere că:
 - încălcarea poate constitui un pericol iminent sau evident pentru interesul public sau riscul unui prejudiciu care nu mai poate fi remediat; sau
 - în cazul raportării externe există un risc de represalii sau o probabilitate redusă ca încălcarea să fie remediată în mod eficace având în vedere circumstanțele specifice ale raportării.

Sesizarea privind încălcarea legii prin divulgare publică se poate adresa presei, organizațiilor profesionale, sindicale sau patronale, organizațiilor neguvernamentale, comisiilor parlamentare sau prin punerea la dispoziție în orice mod în spațiul public a informațiilor referitoare la încălcări ale legii.

Măsuri de protecție, măsuri de sprijin și măsuri reparatorii

Condiții

Pentru a beneficia de măsurile de protecție, avertizorul în interes public trebuie să întrunească cumulativ următoarele condiții:

- să fie una dintre persoanele care efectuează raportări și care a obținut informații referitoare la încălcări ale legii într-un context profesional;
- să fi avut motive întemeiate să creadă că informațiile referitoare la încălcările raportate erau adevărate la momentul raportării;
- să fi efectuat o raportare externă sau o divulgare publică.

Pentru a beneficia de măsurile reparatorii, avertizorul în interes public trebuie să îndeplinească cumulativ condițiile prevăzute mai sus, precum și condiția ca represaliile să fie consecința raportării efectuate.

Măsurile se aplică și:

- facilitatorilor;
- persoanelor terțe care au legături cu avertizorul în interes public și care ar putea să sufere represalii într-un context profesional, cum ar fi colegi sau rude ale acestuia;
- persoanelor juridice deținute de către avertizorul în interes public sau pentru care avertizorul în interes public lucrează sau cu care are alte tipuri de legături într-un context profesional;
- avertizorului în interes public care, în mod anonim, a raportat sau a divulgat public informații referitoare la încălcări, dar este ulterior identificat și suferă represalii;
- avertizorului în interes public care efectuează raportări către instituțiile, organele, oficiile sau agențiile competente ale Uniunii Europene.

Exonerarea de răspundere

Stațiunea de Cercetare - Dezvoltare Agricolă Suceava	Procedură de sistem Avertizorii în interes public	Editia: I
		Revizia: 0
		Pag. 8/13
	Cod: PS CM-01.10	Exemplar nr. 1

Avertizorul în interes public care efectuează o raportare sau divulgare publică a unor informații privind încălcări ale legii nu încalcă dispozițiile legale sau clauzele contractuale privind divulgarea de informații și nu răspunde pentru raportarea sau divulgarea publică a unor astfel de informații, cu condiția să fi efectuat o raportare sau divulgare publică și să fi avut motive întemeiate să creadă că raportarea sau divulgarea a fost necesară pentru dezvoltarea unei încălcări a legii.

Avertizorul în interes public care dobândește sau accesează date și informații de care are cunoștință în virtutea atribuțiilor de serviciu sau a raporturilor de muncă nu răspunde dacă accesarea sau dobândirea are ca scop raportarea sau dezvoltarea publică a unei încălcări a legii, iar raportarea sau divulgarea publică s-a efectuat în condițiile legislației în vigoare în materie.

Răspunderea avertizorilor în interes public pentru acte sau omisiuni care nu au legătură cu raportarea sau divulgarea publică sau care nu sunt necesare pentru dezvoltarea unei încălcări a legii este supusă dispozițiilor de drept comun.

În cadrul procedurilor judiciare care vizează încălcări precum încălcarea dreptului la imagine, încălcarea drepturilor de autor, încălcarea secretului profesional, încălcarea normelor de protecție a datelor, divulgarea secretelor comerciale sau acțiunile în despăgubire, nu se poate angaja răspunderea lucrătorilor; persoanelor care desfășoară o activitate independentă; acționarilor și persoanelor care fac parte din organul de administrație, de conducere sau de supraveghere al unei întreprinderi, inclusiv membrii neexecutivi ai consiliului de administrație, precum și voluntarii și stagiarilor remunerați sau neremunerați; oricărei persoane care lucrează sub supravegherea și conducerea persoanei fizice sau juridice cu care s-a încheiat contractul, a subcontractanților și a furnizorilor acesteia, precum și persoanelor prevăzute mai sus ca urmare a raportărilor sau a divulgărilor publice efectuate în condițiile legislației în vigoare în materie. Persoanele au dreptul să invoce respectiva raportare sau divulgare publică pentru a urmări închiderea cauzei, cu condiția să fi avut motive întemeiate să considere că raportarea sau divulgarea publică a fost necesară pentru dezvoltarea unei încălcări a legii.

În cazul în care o persoană raportează sau divulgă public informații referitoare la încălcări ale legii și aceste informații includ secrete comerciale, o astfel de raportare sau divulgare publică este considerată legală în condițiile legislației privind protecția know-how-ului și a informațiilor de afaceri nedivulgate care constituie secrete comerciale împotriva dobândirii, utilizării și divulgării ilegale.

Persoanele care au efectuat o raportare sau divulgare publică au dreptul la repararea integrală a prejudiciului suferit ca urmare a raportării sau divulgării publice.

Interdicția represaliilor

Orice tratament nefavorabil salariaților ca urmare a solicitării sau exercitării unuia dintre drepturile prevăzute de legislația în vigoare este interzis.

Este interzisă orice formă de represalii împotriva avertizorilor în interes public, amenințări cu represalii sau tentative de represalii, în special cele care privesc:

- orice suspendare a contractului individual de muncă;
- concedierea sau eliberarea din funcție;
- modificarea contractului de muncă;
- reducerea salariului și schimbarea programului de lucru;
- retrogradarea sau împiedicarea promovării în muncă sau în funcție și a dezvoltării profesionale, inclusiv prin evaluări negative ale performanței profesionale individuale, sau prin recomandări negative pentru activitatea profesională desfășurată;
- aplicarea oricărei alte sancțiuni disciplinare;
- constrângerea, intimidarea, hărțuirea;
- discriminarea, crearea unui alt dezavantaj sau supunerea la un tratament inechitabil;
- refuzul de a transforma un contract de muncă pe o perioadă determinată într-un contract de muncă pe durată nedeterminată, în cazul în care lucrătorul a avut așteptări legitime că i s-ar oferi un post permanent;
- refuzul de a reînnoi un contract de muncă pe o perioadă determinată sau încetarea anticipată a unui astfel de contract;
- cauzarea de prejudicii, inclusiv la adresa reputației persoanei în cauză, în special pe platformele de comunicare socială, sau pierderi financiare, inclusiv sub forma pierderii oportunităților de afaceri și a pierderii de venituri;
- inclusiunea pe o listă sau într-o bază de date negativă, pe baza unui acord sectorial sau la nivel de industrie, formal sau informal, care poate presupune că persoana în cauză nu își va găsi, în viitor, un loc de muncă în respectivel sector sau în respectiva industrie;
- rezilierea unilaterală extrajudiciară a unui contract pentru bunuri sau servicii, fără a fi îndeplinite condițiile în acest sens;
- anularea unei licențe sau a unui permis;
- solicitarea de efectuare a unei evaluări psihiatrice sau medicale.

Stațiunea de Cercetare - Dezvoltare Agricolă Suceava 	Procedură de sistem Avertizorii în interes public	Editia: I
		Revizia: 0
		Pag. 9/13
	Cod: PS CM-01.10	Exemplar nr. 1

La cererea avertizorului în interes public cercetat disciplinar, în termen de maximum un an de la data raportării, baroul din circumscripția locului de desfășurare a activității avertizorului în interes public asigură asistența judiciară gratuită pe parcursul procedurii disciplinare.

Contestarea măsurilor luate ca represalii

În cazul în care salariații înaintează entității o plângere sau inițiază proceduri în scopul asigurării respectării drepturilor prevăzute de legislația în vigoare, beneficiază de protecție împotriva oricărui tratament advers din partea entității.

Avertizorul în interes public poate contesta măsurile prevăzute la pct. "Interdicția represaliilor" printr-o cerere adresată instanței competente, în funcție de natura litigiului, în a cărei circumscripție teritorială acesta își are domiciliul.

Astfel, salariatul care se consideră victima unui tratament advers din partea entității se poate adresa instanței de judecată competente cu o cerere pentru acordarea de despăgubiri și restabilirea situației anterioare sau anularea situației create ca urmare a tratamentului advers, cu prezentarea faptelor în baza cărora poate fi prezumată existența respectivului tratament.

În litigii, sarcina de a dovedi că măsura contestată este justificată de alte motive decât cele care au legătură cu raportarea sau divulgarea publică revine, după caz, fie angajatorului, fie entității cu privire la care se face contestarea privind represaliile.

Instanța poate dispune, pe calea ordonanței președințiale, chiar dacă nu există judecată asupra fondului, suspendarea măsurilor prevăzute la pct. "Interdicția represaliilor".

La cererea avertizorului în interes public care dorește să conteste măsurile prevăzute la pct. "Interdicția represaliilor", baroul din circumscripția locului de desfășurare a activității avertizorului în interes public asigură asistența judiciară gratuită.

Dacă instanța constată că măsura a fost dispusă ca represalii în considerarea raportării sau a divulgării publice, aceasta poate dispune, după caz, desființarea măsurii, repunerea părților în situația anterioară, repararea prejudiciului, încetarea măsurii și interzicerea ei pe viitor, precum și orice alte măsuri pentru încetarea formelor de represalii.

Instanța va dispune, în toate cazurile, și obligarea entității la publicarea într-un cotidian local sau național, pe cheltuiela sa, a unui extras din hotărârea prin care a fost constatată dispunerea în mod nelegal a uneia dintre măsurile prevăzute la pct. "Interdicția represaliilor". Extrasul se publică și pe pagina de internet existentă a entității, precum și pe pagina de internet a ANI, cu respectarea legislației privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal.

Dacă instanța constată că împotriva aceluiași avertizor în interes public au fost dispuse, de cel puțin două ori, represalii în considerarea aceleiași raportări sau divulgări publice, aceasta poate dispune, după caz, oricare dintre măsurile prevăzute mai sus, precum și aplicarea unei amenzi civile în cuantum de până la 40.000 de lei.

Consilierea, informarea și asistența

ANI asigură consilierea și informarea în legătură cu măsurile de protecție, cu drepturile, procedurile și măsurile reparatorii aplicabile.

ANI oferă avertizorilor în interes public asistență în legătură cu protecția acestora împotriva represaliilor în fața oricărei autorități.

Protecția identității persoanei vizate și a terțelor persoane

Protecția identității aplicabile avertizorilor în interes public se aplică și persoanei vizate, precum și persoanelor terțe la care se face referire în raportare.

În cazul în care sunt utilizate sisteme de monitorizare prin mijloace de comunicații electronice și/sau prin mijloace de supraveghere video la locul de muncă, prelucrarea datelor cu caracter personal ale angajaților, în scopul realizării intereselor legitime urmărite de entitate, este permisă numai dacă:

- interesele legitime urmărite de entitate sunt temeinic justificate și prevalează asupra intereselor sau drepturilor și libertăților persoanelor vizate;
- entitatea a realizat informarea prealabilă obligatorie, completă și în mod explicit a angajaților;
- entitatea a consultat sindicatul sau, după caz, reprezentanții angajaților înainte de introducerea sistemelor de monitorizare;
- alte forme și modalități mai puțin intruzive pentru atingerea scopului urmărit de entitate nu și-au dovedit anterior eficiența; și
- durata de stocare a datelor cu caracter personal este proporțională cu scopul prelucrării, dar nu mai mare de 30 de zile, cu excepția situațiilor expres reglementate de legislația în vigoare.

Stațiunea de Cercetare - Dezvoltare Agricolă Suceava	Procedură de sistem Avertizorii în interes public	Editia: I
		Revizia: 0
		Pag. 10/13
	Cod: PS-01.10	Exemplar nr. 1

Identitatea persoanei vizate este protejată cât timp sunt în desfășurare acțiunile subsecvente raportării sau divulgării publice, cu excepția cazului în care, ca urmare a soluționării raportării sau divulgării, se constată că persoana vizată nu este vinovată de încălcările legii ce au făcut obiectul raportării sau divulgării.

Persoanele vizate au dreptul la apărare, inclusiv dreptul de a fi ascultate și dreptul de acces la propriul dosar.

Condiții privind cercetarea disciplinară

La solicitarea avertizorului în interes public cercetat disciplinar ca urmare a raportării externe sau divulgării publice, comisia de disciplină sau alte organisme similare din cadrul entității au obligația de a invita presa și un reprezentant al sindicatului sau al asociației profesionale sau un reprezentant al salariaților, după caz.

Anunțul se face prin comunicat pe pagina de internet a entității cu cel puțin 3 zile lucrătoare înaintea ședinței, sub sancțiunea nulității raportului și a sancțiunii disciplinare aplicate.

Interzicerea renunțării la drepturi și la măsuri reparatorii

Drepturile și măsurile prevăzute de legislația în vigoare în materia protecției persoanelor care raportează încălcări ale legii, nu pot face obiectul unei renunțări sau limitări prin contract, formă sau condiții de încadrare în muncă, inclusiv un acord de arbitraj prealabil unui litigiu.

Orice tranzacție prin care se urmărește limitarea sau renunțarea la drepturile și măsurile prevăzute de legislația în vigoare în materia protecției persoanelor care raportează încălcări ale legii, este nulă de drept.

Specificații privind sancțiunile aplicabile

Răspunderea

Încălcarea prevederilor legislației în vigoare în materia protecției persoanelor care raportează încălcări ale legii, atrage, după caz, răspunderea civilă, disciplinară, contravențională sau penală.

Următoarele fapte constituie contravenții, dacă nu au fost săvârșite în astfel de condiții încât să fie considerate, potrivit legislației penale, infracțiuni și se sancționează după cum urmează:

- împiedicarea, prin orice mijloace, a raportării de către persoana desemnată să primească și să înregistreze raportările sau de către persoana care face parte din compartimentul desemnat în acest sens din cadrul entității, cu amendă de la 2.000 lei la 20.000 lei;
- refuzul nejustificat al entității de a răspunde solicitărilor ANI și altor autorități în exercitarea atribuțiilor care le revin, cu amendă de la 3.000 lei la 30.000 lei;
- nerespectarea de către entitate a obligațiilor de concepere, instituire și gestionare a modalității de primire a raportărilor astfel încât să fie protejată confidențialitatea identității avertizorului în interes public și a oricărei părți terțe menționate în raportare și să se împiedice accesul la raportare al personalului neautorizat, cu amendă de la 4.000 lei la 40.000 lei;
- încălcarea de către persoanele fizice a obligației de a menține confidențialitatea privind identitatea avertizorilor în interes public, a persoanei vizate sau a terțelor persoane, cu amendă de la 4.000 lei la 40.000 lei.

Raportarea nereală

Raportarea de informații privind încălcări ale legii, cunoscând că acestea sunt nereale, constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 2.500 lei la 30.000 lei, dacă fapta nu a fost săvârșită în astfel de condiții încât să fie considerată infracțiune.

9. Responsabilități

Comisia de Monitorizare

- menține evidența și înregistrează procedurile de sistem și operaționale;
- analizează procedurile de sistem și după caz, pe cele operaționale;
- distribuie compartimentelor copii sau fișiere în format electronic ale procedurilor; în dosariiază
- originalul procedurilor de sistem și copiile retrase.

Conducătorul entității

- concepe, institui și gestionează modalități de primire a raportărilor astfel încât să fie protejată confidențialitatea identității avertizorului în interes public și a oricărei părți terțe menționate în raportare.

Stațiunea de Cercetare - Dezvoltare Agricolă Suceava	Procedură de sistem Avertizorii în interes public	Editia: I
		Revizia: 0
		Pag. 11/13
	Cod: PS-01.10	Exemplar nr. 1

- desemnează o persoană, un compartiment sau un terț, cu atribuții în ceea ce privește primirea, înregistrarea, examinarea, efectuarea de acțiuni subsecvente și soluționarea raportărilor, care să acționeze cu imparțialitate și care să fie independent în exercitarea acestor atribuții;
- asigură aducerea la cunoștința fiecărui angajat a mijloacelor de raportare și a persoanei desemnate, prin afișare pe pagina de internet a entității și prin afișare la sediu, într-un loc vizibil și accesibil;
- asigură instruirea persoanelor desemnate să soluționeze raportările;
- asigură neaplicarea oricărei forme de represalii împotriva avertizorilor în interes public, amenințări cu represalii sau tentative de represalii.

Avertizorul în interes public

- efectuează raportarea privind încălcări ale legii prin intermediul canalelor de raportare existente;
- efectuează raportarea în scris, pe suport hârtie sau în format electronic, prin comunicare la liniile telefonice sau prin alte sisteme de mesagerie vocală, sau prin întâlnire față în față.

Persoana desemnată

- înscrie raportările într-un registru electronic;
- examinează și soluționează raportarea care nu cuprinde numele, prenumele, datele de contact sau semnătura avertizorului în interes public, în măsura în care conține indicii referitori la încălcări ale legislației în vigoare;
- păstrează evidența raportărilor în registru;
- menține statistici cu privire la raportările care privesc încălcări ale legii;
- păstrează evidența tuturor raportărilor primite cu respectarea cerințelor privind confidențialitatea;
- păstrează raportările 5 ani;
- transcrie complet și exact conversația în cazul raportării prin linie telefonică;
- în cazul raportării prin linie telefonică, efectuează o înregistrare a conversației într-o formă durabilă și accesibilă, sub rezerva consimțământului avertizorului în interes public;
- întocmește un proces-verbal de transcriere completă și exactă a conversației, în cazul în care pentru raportare se utilizează o linie telefonică sau un alt sistem de mesagerie vocală în care conversațiile nu pot fi înregistrate;
- oferă avertizorului în interes public posibilitatea de a verifica, de a rectifica și de a-și exprima acordul cu privire la procesul-verbal al conversației, prin semnarea acestuia;
- îndrumă avertizorul în interes public să raporteze în scris, pe suport hârtie sau în format electronic, la o adresă de poștă electronică dedicată, în cazul în care avertizorul în interes public nu își exprimă consimțământul pentru transcrierea sau înregistrarea conversației;
- asigură confidențialitatea identității avertizorului în interes public;
- asigură confidențialitatea informațiilor care ar permite identificarea directă sau indirectă a avertizorului în interes public, cu excepția situației în care are consimțământul expres al acestuia;
- informează avertizorul în interes public, în scris, cu privire la divulgarea identității și a motivelor divulgării datelor confidențiale în cauză;
- transmite avertizorului în interes public confirmarea primirii raportării, în termen de cel mult 7 zile calendaristice de la primirea acesteia;
- primește, înregistrează, examinează, efectuează acțiuni subsecvente și soluționează raportările avertizorilor în interes public;
- acționează cu imparțialitate;
- efectuează acțiunile subsecvente cu diligență;
- informează avertizorul în interes public cu privire la stadiul acțiunilor subsecvente, în termen de cel mult 3 luni de la data confirmării de primire sau, în cazul în care nu i s-a confirmat primirea raportării, de la expirarea termenului de 7 zile;
- informează conducătorul entității cu privire la modalitatea de soluționare a raportării;
- furnizează informații clare și ușor accesibile privind modalitatea de raportare externă către autoritățile competente;
- informează avertizorul în interes public cu privire la modalitatea de soluționare a raportării;
- comunică avertizorului în interes public, soluția de clasare, cu indicarea termenului legal;
- redirecționează către ANI, de îndată, raportarea care este de competența acesteia;
- înștiințează avertizorul în interes public cu privire la redirecționare, în termen de 3 zile lucrătoare de la aceasta;
- asigură confidențialitatea raportării;
- menține contactul cu avertizorul în interes public, în vederea solicitării de informații suplimentare și informării.

Comisia de disciplină

- invită presa și un reprezentant al sindicatului sau al asociației profesionale sau un reprezentant al salariaților la solicitarea avertizorului în interes public cercetat disciplinar ca urmare a raportării externe sau divulgării publice.

10. Formulare

10.1 Formular evidanță

Stațiunea de Cercetare - Dezvoltare Agricolă Suceava	Procedură de sistem Avertizorii în interes public						Editia: I
							Revizia: 0
	Cod: PS-01.10						Pag. 12/13
							Exemplar nr. 1

Nr. Ctr.	Ediția	Data ediției	Revizia	Data reviziei	Nr. Pag.	Descriere modificare	Semnătura conducătorului departamentului
0	1	2	3	4	5	6	7
1.							

10.2 Formular analiză procedură

Nr. Ctr.	Compartiment	Nume și prenume conducător compartiment	Nume și prenume conducător compartiment	Înlocuitor de drept sau delegat	Aviz favorabil		Aviz nefavorabil		
					Semnătura	Data	Observații	Semnătura	Data
1.									

10.3 Formular distribuire procedură

Nr. Ctr.	Compartiment	Nume și prenume	Data primirii	Semnătura	Data retragerii	Data intrării în vigoare a procedurii	Semnătura
0	1	2	3	4	5	6	7
1.							

11. Anexe

- F-01-PS-01.10 Model Formular avertizare în interes public
- F-02-PS-01.10 Model Decizie privind desemnarea persoanei cu atribuții specifice în primirea, înregistrarea, examinarea, efectuarea de acțiuni subsecvente și soluționarea raportărilor avertizărilor în interes public
- F-03-PS-01.10 Model Registrul raportărilor
- F-04-PS-01.10 Lista Norme legislative pentru raportarea încălcărilor legii
- F-05-PS-01.10 Diagrama de proces

Stațiunea de Cercetare - Dezvoltare Agricolă Suceava 	Procedură de sistem Avertizorii în interes public	Editia: I
		Revizia: 0
		Pag. 13/13
	Cod: PS-01.10	Exemplar nr. 1

Cuprins

PROCEDURĂ DE SISTEM AVERTIZORII ÎN INTERES PUBLIC	1
1. Lista responsabililor cu elaborarea, verificarea și aprobarea ediției sau, după caz, a reviziei în cadrul ediției procedurii	2
2. Situația edițiilor și a reviziilor în cadrul edițiilor procedurii	2
3. Lista cuprinzând persoanele la care se difuzează ediția sau, după caz, revizia din cadrul ediției procedurii	2
4. Scopul procedurii	2
5. Domeniul de aplicare	2
6. Documente de referință aplicabile activității procedurale	2
7. Definiții și abrevieri ale termenilor utilizați	3
7.1 Definiții:	3
7.2 Abrevieri	3
8. Descrierea procedurii	5
Modalități de raportare	5
Conținutul raportărilor	5
Evidența raportărilor	6
Obligația de a păstra confidențialitatea	6
Raportarea prin canale externe de raportare	6
Divulgarea publică	7
Măsuri de protecție, măsuri de sprijin și măsuri reparatorii	7
Exonerarea de răspundere	7
Interdicția represaliilor	7
Contestarea măsurilor luate ca represalii	8
Consilierea, informarea și asistența	9
Protecția identității persoanei vizate și a terțelor persoane	9
Condiții privind cercetarea disciplinară	9
Interzicerea renunțării la drepturi și la măsuri reparatorii	10
Specificații privind sancțiunile aplicabile	10
Raportarea nereală	10
9. Responsabilități	10
Comisia de Monitorizare	10
Conducătorul entității	10
Avertizorul în interes public	10
Persoana desemnată	11
Comisia de disciplină	11
10. Formulare	11
10.1 Formular evidență modificări	11
10.2 Formular analiză procedură	11
10.3 Formular distribuie procedură	12
11. Anexe	12